

Propisi i materijali

Republika Hrvatska: Zakonske odredbe o nedavno uvedenom jednostavnom društvu s ograničenom odgovornošću "j.d.o.o."*

Dr. Stefan Pürner, Bonn**

I. Uvod

1. Sažeti prikaz jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću "j.d.o.o." prema hrvatskom pravu

Hrvatska će vrlo vjerojatno 1. srpnja 2013. postati 28. članica Europske unije. Uoči tog povijesnog datuma za zemlju došlo je do bitnih promjena propisa o društvima s ograničenom odgovornošću, u skladu s kojima će ubuduće biti moguće osnovati vlastito poduzeće uz neznatne troškove. Odgovarajuće odredbe hrvatskog Zakona o trgovačkim društvima (ZTD) nalaze se na kraju ovog teksta. Moguće je da će ti propisi izazvati čuđenje pojedinih čitatelja, jer je osnivanje društva na taj način znatno pojednostavljeno, a mnoge stvari koje su desetljećima vrijedile u pravu trgovačkih društava mnogih kontinentalnoeuropskih država time su poništene. To vrijedi posebice za minimalni temeljni kapital jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.), koji je više nego simboličan i iznosi ravno 10,00 KN (*slovima: deset kuna*), što je preračunato u eure oko 1,30 EUR, dok najniži nominalni iznos poslovnog udjela može iznositi 1,00 KN. Takav iznos za osnivanje društva kapitala bi se prije nekoliko godina, kako u Hrvatskoj, tako i u Njemačkoj, smatrao gotovo skandalozno malim.

S druge strane, čitatelji koji su upoznati s aktualnim njemačkim propisima o društvima s ograničenom odgovornošću uočiti će veliku sličnost s njemačkim pravom. Naime, mnoge stvari u novom hrvatskom propisu podudaraju se s odredbama o "poduzetničkom društvu (s ograničenom odgovornošću)" (*Unternehmensgesellschaft (haftungsbeschränkt)*, skraćeno UG) u njemačkom pravu, koje je uvedeno tijekom zadnje reforme njemačkog Zakona o društvima s ograničenom odgovornošću (*GmbHG*).

* Tekst je prevela s njemačkog jezika Ines Meštrović.

** Odvjetnik dr. Stefan Pürner voditelj je projektnog područja Bosna i Hercegovina, Makedonija, Crna Gora i Srbija u njemačkoj Zakladi za međunarodnu pravnu suradnju (IRZ) u Bonnu. Ovaj prilog odražava osobne stavove autora.

Prije nego što se osvrnemo na razloge za te promjene u hrvatskom i njemačkom pravu trgovačkih društava, koje možemo nazvati skoro revolucionarnima, čini nam se nužnim najprije prikazati bitna obilježja "jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću" prema hrvatskom pravu i njihovu sličnost s odgovarajućim pravnim oblikom u Njemačkoj. (Pandani pravnog oblika j.d.o.o. u Hrvatskoj je njemačko "poduzetničko društvo (s ograničenom odgovornošću)", koje se često naziva i "mini d.o.o."). Tako ćemo, naime, bolje prepoznati ono što je zajedničko njemačkom i hrvatskom pravu.

- Posebnosti j.d.o.o. prema hrvatskom pravu su – kao i kod odgovarajućeg pravnog oblika u Njemačkoj – sljedeće: Pojednostavljena uplata temeljnog kapitala (odnosno "prve akontacije" temeljnog kapitala "pravog" d.o.o. kojemu se teži) (vidi: čl. 390. st. 1. ZTD-a, odnosno § 5.a st. 2. GmbHG);
- Isključiva mogućnost uplate osnivačkog kapitala u novcu, tj. isključenje unosa kapitala u stvarima;
- Standardizacija postupka osnivanja društva obvezatnim korištenjem obrasca društvenog ugovora (vidi: čl. 387. st. 2. toč. 2. do 5., ZTD-a, odnosno § 5.a st. 2., 2. rečenica GmbHG), iz koje u konačnici proizlazi ograničenje ugovorne slobode;
- Ograničenje broja članova društva i članova uprave (vidi: čl. 387. st. 2., toč. 1. ZTD-a, odnosno § 2. st. 1.a GmbHG);
- Posebnom "dodatku" uz pravni oblik koji upućuje na pojednostavljeno osnivanje (i veći rizik za vjerovnike društva) (vidi: čl. 13. st. 2. toč. 4. ZTD-a, odnosno § 5.a GmbHG);
- Obvezu formiranja zakonskih rezervi do postizanja minimalnog temeljnog kapitala koji je nacionalni zakonodavac prvobitno predvidio (vidi: čl. 390. st. 5. ZTD-a, odnosno § 5.a st. 3. GmbHG);
- Obvezu da se u slučaju platežne nesposobnosti hitno sazove skupština društva (vidi: čl. 390. st. 6. ZTD-a, odnosno § 5.a st. 4. GmbHG).

2. Pojediniosti o jednostavnom d.o.o. prema hrvatskom pravu

- a) *Odredbe se većim dijelom oslanjaju na njemačko pravo.* Kao što je razvidno iz prethodnog pregleda, hrvatsko pravo po pitanju j.d.o.o. u mnogim točkama preuzima rješenja njemačkog prava do detalja. To se vidi posebice po tome što i u Hrvatskoj takva društva mogu imati najviše tri (3) člana, a uprava samo jednog člana. Daljnje paralele su već prethodno spomenuta obveza sazivanja

skupštine društva, isključenje uloga u stvarima, nužnost da se koristi obrazac osnivačkog ugovora (zapisnika o osnivanju društva) iz priloga zakona i slično.

b) Najniži iznos temeljnog kapitala i poslovnih udjela.

Međutim, postoji jedno odstupanje – po prirodi stvari – kod iznosa osnivačkih uloga i temeljnog kapitala. U Hrvatskoj nužan temeljni kapital kod j.d.o.o. iznosi 10 kuna, a najniži nominalni poslovni udio 1,00 kunu, pri čemu oba iznosa (sličnost s odredbama iz čl. 5. st. 3, toč. 2. GmbHG) moraju glasiti na pune iznose kuna (čl. 390. st. 3. ZTD). U tom kontekstu treba naglasiti da su formulacije koje su autori hrvatskog zakona koristili u odredbama o najnižem iznosu temeljnog kapitala potrebnog za hrvatski “mini d.o.o.”, znatno jasnije i razumljivije od odgovarajućih odredbi njemačkog zakona (GmbHG), gdje samo osobe s pravnim predznanjem usporedivši članak 5. i članak 5.a) zakona (GmbHG) mogu razabrati da temeljni kapital za “poduzetničko društvo” (UG) iznosi jedan euro. (U tom kontekstu želimo ukazati na još jednu prednost hrvatskog ZTD-a u odnosu na njemačko pravo trgovačkih društava: zahvaljujući tomu što je prije dva desetljeća iskorištena prilika koju je nudila tranzicija da se propisi o trgovačkim društvima prilikom kodifikacije ujednače, tekst hrvatskog zakona puno je jednostavniji od njemačkih regulacija, koje su raspršene u nekoliko posebnih zakona za pojedine oblike trgovačkih društava, što je bilo uvjetovano povijesnim razvojem, te u posebnom Zakonu o pretvorbi.¹⁾

c) Troškovi za osnivanje jednostavnog d.o.o.:

Prema tarifnom br. 25 st. 2. Zakona o sudskim pristojbama² troškovi za upis jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću u Sudski registar iznose 30 kuna, dakle preračunato nešto više od 3,50 €. Zajedno s drugim troškovima za osnivanje j.d.o.o. prema hrvatskom pravu (osim temeljnog kapitala koji je uistinu minimalan) ukupni troškovi za osnivanje takvog društva iznose 807,50 kuna.³

d) Radnopravna i socijalnopravna pitanja:

U dosadašnjim izjavama o najnovijim izmjenama ZTD-a ističe se da (jedini) član uprave jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću ne mora biti u radnom odnosu u tom društvu.⁴ Ako član uprave ne plaća socijalne doprinose po nekoj drugoj osnovi, ipak je u skladu s čl. 9. Zakona o doprinosima, koji se odnosi

na zakonski obvezna osiguranja,⁵ obavezan uplaćivati doprinose za mirovinsko i socijalno osiguranje (1. stup).

e) Porezni tretman zakonskih rezervi:

Rezerve, koje se u skladu s čl. 5.a st. 3. GmbHG moraju formirati sve dok temeljni kapital ne dosegne iznos temeljnog kapitala uobičajenog d.o.o., prema čl. 6. st. 1. toč. 6. Zakona o porezu na dobit u verziji koja važi od kraja 2012. godine,⁶ odbijaju se od porezne osnovice koja vrijedi za porez na dobit. Na ostvarene iznose koji se iskazuju kao rezerva se, dakle, ne mora (do)platiti porez na dobit.

Mini d.o.o. je u Njemačkoj i Hrvatskoj uveden kako bi se pojednostavilo osnivanje društava. No, intencija je i nadalje ta da se tijekom svog poslovanja ta društva razvijaju u d.o.o. s uplaćenim punim iznosom temeljnog kapitala kakav je predviđen za d.o.o. Zbog toga je kako u hrvatskom, tako i u njemačkom pravu, predviđena mogućnost da se j.d.o.o., nakon što dosegne minimalni temeljni kapital za d.o.o., pretvori u “klasični” d.o.o. To posebice znači da društvo nakon toga može prestati koristiti dodatak “jednostavno” koji je upućivao na pojednostavljeno osnivanje (vidi: čl. 309.a st. 7. ZTD-a). Ako bismo to ilustrirali primjerom iz prirode: u tom trenutku bi se gusjenica “j.d.o.o.” preobrazila u leptira, odnosno u “pravi” d.o.o.

3. Pozadina i razlozi za uvođenje “mini d.o.o.” u raznim državama članicama EU

a) Uvodna razmišljanja

Prije nekoliko godina u kontinentalnim europskim zemljama bilo je nezamislivo da postoji d.o.o. s temeljnim kapitalom od 10 kuna ili usporedivom iznosu u nekoj drugoj valuti. Napokon, temeljni kapital bi u društvima kapitala trebao pružati minimum sigurnosti vjerovnicima tog društva. No, tu svrhu takvi simbolički iznosi ne mogu ispuniti. Što je, dakle, potaklo zakonodavce u kontinentalnim europskim zemljama da dopuste osnivanje takvih društava? Odgovor se skriva u razvoju europskog prava trgovačkih društava, koji je potaknuo Europski sud (a ne legislativni procesi Europske unije na području tog prava).

b) Paralelizam različitih koncepcija propisa o trgovačkim društvima u Europskoj uniji

Prije nego što ukratko prikažemo taj razvoj, nužno je kratko baciti pogled na anglosaksonsko korporativno pravo i njegove razlike u odnosu na kontinentalnoeuropske propise o društvima kapitala. Kako anglosaksonsko, tako i kontinentalno europsko pravo trgovačkih društava

¹ Slična je situacija i na području radnog prava.

² Zakon o sudskim pristojbama (NN 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12).

³ U vezi pojedinosti vidi odgovarajuća pojašnjenja na internetskoj stranici hrvatskog Ministarstva za poduzetništvo i obrt <http://www.minpo.hr/default.aspx?id=239>.

⁴ Prema Danielu Dekoviću, *Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću*, u IUS-INFO od 12. 10. 2012.

⁵ Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja, NN br. 147/02, 175/03, 177/04.

⁶ Zakon o porezu na dobit, NN br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12.

želi zaštititi vjerovnike društava od gubitka novca kod poslovanja s trgovačkim društvima. No, te su dvije pravne tradicije krenule drugačijim putem kako bi ostvarile taj cilj: u kontinentalnom europskom pravu polazi se od minimalnog iznosa kapitala koja društva moraju imati u trenutku osnivanja. U anglosaksonskom pravu se za razliku od toga smatra da to ne bi zaštitilo vjerovnike društva. (I kontinentalnoeuropski pravnik mora priznati da ima nešto u tom argumentu. Naposljetku, većina vjerovnika društva kapitala koja su otišla u stečaj u praksi ostaju kratkih rukava. No, s druge strane, ni anglosaksonsko pravo – barem prema saznanjima autora ovog teksta – vjerovnicima ne nudi bolju zaštitu.) Zbog toga se u anglosaksonskom pravu smatra da se vjerovnici najbolje štite kontrolom od strane službenih tijela i transparentnošću financijske situacije poduzeća. U skladu s time ondje se obveze objavljivanja financijskih izvješća shvaćaju jako striktno, dok se kapitalu društva pridaje manje pažnje.

Unutar Europske zajednice (danas Europske unije) paralelno su postojale obje koncepcije prava trgovačkih društava, sve dok domišljati osnivači poduzeća nisu došli na ideju da u Velikoj Britaniji za neznatan ulog kapitala osnuju društva (Limited) koja uopće neće poslovati u Velikoj Britaniji, već će se u kontinentalnoeuropskim zemljama (domicilnim zemljama osnivača) registrirati kao podružnice i poslovati tamo, bez da su pritom morali uplatiti minimalan temeljni kapital u skladu s nacionalnim propisima.

c) *Europski sud dopušta "konkurenciju različitih nacionalnih propisa o trgovačkim društvima"*

Dotične zemlje smatrale su to zaobilaženjem svojih propisa o unosu zakonski propisanog minimalnog temeljnog kapitala prema nacionalnom pravu. Međutim, Europski sud je bio drugačijeg mišljenja.⁷ Odlučio je da zbog slobode zasnivanja poslovnog nastana koja vrijedi u cijeloj Europskoj uniji (čl. 43. UoEZ), poduzeća iz jedne države članice (u ovom slučaju: države članice koja traži visok temeljni kapital za osnivanje društva kapitala; u daljnjem slijedu DČ 1) mogu osnovati društvo u drugoj državi članci (u ovom slučaju: državi članici koja ima nizak temeljni kapital kod osnivanja društva kapitala; u

daljnjem slijedu DČ 2) i zatim preseliti upravno sjedište tog društva u svoju domicilnu zemlju, te tamo početi poslovati preko tog društva. Takva društva osnovana po stranom pravu moraju se priznati u pravnom sustavu druge države članice. Posebice se priznavanju takvih društava ne može prigovoriti da gore ukratko prikazana konstrukcija predstavlja zaobilaženje propisa o unosu minimalnog kapitala u državi članici koja postavlja više kriterije po pitanju minimalnog temeljnog kapitala (dakle DČ 1). Takvo postupanje u pravilu ne predstavlja zlorabu prava. Prema shvaćanju Europskog suda, sloboda zasnivanja poslovnog nastana vodi do konkurencije različitih nacionalnih sustava prava trgovačkih društava. A takvu konkurenciju u Europskoj uniji, dakle u pravnom sustavu koji u konkurenciji prije svega vidi pozitivnu pojavu, pojedine države članice ne smiju sprječavati. U skladu s time, druge države članice moraju se pomiriti s tom konkurencijom pa stoga moraju dopustiti i poslovanje npr. društava osnovanih po engleskom pravu (Ltd), ako su članovi društva njihovi državljani. Na to je njemački zakonodavac (a sada i hrvatski) reagirao na način da je u vlastitom pravnom sustavu stvorio mogućnost za osnivanje društva kapitala po sličnim pojednostavljenim uvjetima kao što je to slučaj kod Ltd-a.

4. Zaključak

Uvođenje oblika mini d.o.o. u državama članicama Europske unije, kao i u Njemačkoj i Hrvatskoj, posljedica je sudske prakse Europskog suda u vezi europskog prava trgovačkih društava. Međutim, to nije posljedica harmonizacije europskog prava trgovačkih društava uredbama i direktivama iz tog područja.⁸ Uvođenje tog oblika, dakle, nije dio obavezne harmonizacije, već vlastiti "dodatak" (Mnogi bi rekli: Uvidjelo se da je to neizbježno). I za brojne pravnike u državama članicama Europske unije (kako u onima koje su bili osnivači EEZ-a, tako i u članicama koje su tek nedavno pristupile EU) to znači uvođenje elemenata u vlastito pravo koji su do sada bili nepoznati (a kod mnogih baš i nisu omiljeni). No, da stvari ne ispadnu baš uvijek u skladu s vlastitim predodžbama, s time će se morati pomiriti svi koji žele biti članovi veće

⁷ Kratak sažetak presuda na njemačkom jeziku može se naći kod *Olivera Mörsdorfa* *Europäisches Gesellschaftsrecht / Europsko korporativno pravo*, Bonn, 2012 (Skripta predavanja za zimski semestar 2012/13), str. 8 ff (http://www.jura.uni-bonn.de/fileadmin/Fachbereich_Rechtswissenschaft/Einrichtungen/Institute/IPR/Lehrveranstaltungen/Skript_Europaeisches_GesRI1-59.pdf). Kratak i dobar pregled, također na njemačkom jeziku, u vezi razmišljanja i koraka njemačkog zakonodavca može se naći kod *Henninga Klugea*, *GmbH-Reform [Update] Schnellere, einfachere Unternehmensgründung / Henning Kluge, Reforma d.o.o. – Brže, jednostavnije osnivanje poduzeća* – 23. 5. 08 na linku <http://www.heise.de/resale/artikel/GmbH-Reform-Update-273480.html>.

⁸ Pregled i pojašnjenja o područjima korporativnog prava koji su tema uredbi i direktiva EU može se naći na njemačkom jeziku na stranicama EU pod http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/businesses/company_law/index_de.htm i na engleskom jeziku pod http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/businesses/company_law/index_en.htm. Nakon pristupanja Hrvatske EU vjerojatno će tekstovi na tim stranicama (kao i daljnji materijali na koje vode linkovi) ubrzo postojati i na hrvatskom. Možemo preporučiti detaljan pregled europskog prava trgovačkih društava (na njemačkom): *Matthias Habersack, Europäisches Gesellschaftsrecht – Einführung für Studium und Praxis / Europsko korporativno pravo – Uvod za studij i praksu*, (4. izdanje, München, 2011).

zajednice. Hrvatska je ovim izmjenama zakona sigurno željela odaslati signal državama članicama EU i tamošnjim investitorima. No, taj bi signal i državama u regiji, za koje je članstvo u EU još stvar dalje budućnosti, trebao jasno pokazati da je prošlo doba vlastitih rješenja i pridržavanja starih navika. Onaj tko se u doba globalizacije želi nositi s

konkurencijom, mora biti spreman izaći iz okvira u kojem se osjeća lagodno, te se prilagoditi konkurentima. To je jasno svakome tko trenira za neko sportsko natjecanje. Isto vrijedi i za konkurenciju u gospodarstvu i pravne okvirne uvjete u kojima gospodarstvo funkcionira.

II. Tekst hrvatskog zakona

Zakon o trgovačkim društvima

– izvod iz zakona –
od 23. 11. 1993. u verziji od 29. 9. 2012.

“Narodne novine”, br. 111/93, 34/99, 121/99.
– vjerodostojno tumačenje, 52/00. – Odluka Ustavnog suda
Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09. i 152/11.
– pročišćeni tekst i 111/12)

Sadržaj tvrtke

Članak 13.

- (2) Uz sastojke navedene u stavku 1. ovoga članka,
4. tvrtka društva s ograničenom odgovornošću mora sadržavati riječi »društvo s ograničenom odgovornošću« ili oznaku »d.o.o.«, a jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću oznaku »jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću« ili oznaku »j.d.o.o.«;

GLAVA V.

DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Odjeljak 1. OSNIVANJE

Osnivači Članak 386.

Društvo mogu osnovati jedna ili više osoba.

Način osnivanja društva Članak 387.

- (1) Društvo se osniva na temelju ugovora kojega sklapaju osnivači (društveni ugovor). Svi osnivači moraju potpisati društveni ugovor koji se sklapa u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik.
- (2) Društvo koje ima najviše tri člana i jednog člana uprave može se osnovati na pojednostavnjeni način. Za takvo osnivanje društva moraju se koristiti obrasci

zapisnika koje sastavlja javni bilježnik, a koji su prilozi ovom Zakonu. Osim u pogledu toga ne mogu se dogovoriti nikakva odstupanja od odredbi ovoga Zakona. Popunjeni obrazac zapisnika vrijedi kao popis članova društva, popis osoba ovlaštenih da vode poslove društva, te sadrži izjavu kojom član uprave prihvaća imenovanje te potpis člana uprave koji se pohranjuje u sudski registar. U svemu ostalome na takav se zapisnik na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o društvenom ugovoru.

- (3) Ako društvo osniva jedan osnivač, društveni ugovor zamjenjuje izjava osnivača o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću dana kod javnog bilježnika.

Temeljni kapital

Članak 389.

- (1) Temeljni kapital društva mora biti izražen u kunama.
- (2) Najniži iznos temeljnog kapitala društva je 20.000,00 kuna.

Ulozi za preuzete poslovne udjele

Članak 390.

- (1) Nominalni iznos poslovnog udjela ne može biti manji od 200,00 kuna, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Nominalni iznos poslovnog udjela mora biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja sto. Zbroj nominalnih iznosa svih poslovnih udjela mora odgovarati iznosu temeljnoga kapitala društva.
- (2) Prije upisa društva u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje četvrtinu uloga za preuzeti poslovni udio kojega uplaćuje u novcu, s tim da ukupni iznos svih uplata u novcu ne može biti manji od 10.000,00 kuna, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Ulog u društvo može se unijeti ulaganjem stvari i prava. Ulog uniošenjem u društvo stvari i prava mora se u cjelini unijeti prije upisa društva u sudski registar. Ako je vrijednost uloga u stvarima i u pravima u vrijeme podnošenja prijave za upis društva u sudski registar manja od vrijednosti uloga koji se time ulaže, razlika do visine tako izraženoga uloga mora se uplatiti u novcu.

- (4) Na ulaganje stvari i prava na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 176., članka 179. stavka 5. druge rečenice, članka 181. do 185.a, članka 187. stavka 2. točke 2. i 3., te članka 191. do 193. ovoga Zakona.
- (5) Uloge se mora uplatiti tako da društvo može s njima slobodno raspolagati.
- (6) Novčani ulozi uplaćuju se zakonom određenim sredstvom plaćanja u Republici Hrvatskoj na račun društva kod kreditne institucije u Republici Hrvatskoj. Ta institucija izdaje potvrdu o tome da će društvo moći slobodno raspolagati s uplaćenim iznosom nakon što bude upisano u sudski registar.

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću

Članak 390.a

- (1) Društvo iz članka 387. stavka 2. ovoga Zakona osniva se kao jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću.
- (2) Tvrtka društva iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati riječi, odnosno oznaku iz članka 13. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona.
- (3) Najniži iznos temeljnog kapitala društva je 10,00 kuna, a najniži nominalni iznos poslovnog udjela 1,00 kuna. Temeljni kapital i poslovni udjeli u društvu moraju glasiti na pune iznose kuna.
- (4) Ulozi za preuzete poslovne udjele uplaćuju se samo u novcu. Prijava za upis društva u sudski registar podnosi se nakon što su potpuno uplaćeni ulozi za sve preuzete poslovne udjele u društvu.
- (5) Društvo mora imati zakonske rezerve u koje mora unijeti četvrtinu iznosa dobiti društva iskazane u godišnjim financijskim izvješćima umanjene za iznos gubitka iz prethodne godine. Zakonske rezerve smiju se upotrijebiti:
  1. za povećanje temeljnog kapitala pretvaranjem rezervi u temeljni kapital društva,
  2. za pokriće gubitka iskazanog za godinu za koju se podnose godišnja financijska izvješća ako nije pokriven iz dobiti prethodne godine i
  3. za pokriće gubitka iskazanog za prethodnu godinu ako nije pokriven iz dobiti iskazane u godišnjim financijskim izvješćima za godinu za koju se podnose.

- (6) Prijeti li društvu nesposobnost za plaćanje, mora se odmah sazvati skupština društva.
- (7) Poveća li društvo temeljni kapital tako da dosegne ili postaje veći od najnižeg temeljnog kapitala iz članka 389. stavka 2. ovoga Zakona, na društvo se više ne primjenjuju odredbe stavaka 3. do 6. ovoga članka s time da ono smije zadržati tvrtku iz stavka 2. ovoga članka. Na temeljni kapital društva i na poslovne udjele tada se primjenjuju odredbe članka 390. stavka 1. ovoga Zakona.

Rechtsanwalt Dr. Stefan Pürner

Dokumente und Vorschriften: Republik Kroatien: Die gesetzlichen Vorschriften über die neu eingeführte "Einfache GmbH"

(Zusammenfassung)

Dieser Beitrag in der Rubrik "Vorschriften und Dokumente" enthält die gesetzlichen Bestimmungen über die in der Republik Kroatien neu geschaffene "Einfache GmbH" mit einer Einführung. In dieser wird darauf hingewiesen, dass die "Einfache GmbH" nach kroatischem Recht weitgehend der deutschen "Unternehmensgesellschaft (haftungsbeschränkt)" nachgebildet ist. Darüber hinaus werden die europarechtlichen Hintergründe ("Wettbewerb der Gesellschaftsrechtssysteme", Reaktion auf die Verbreitung der limited) der Zulassung von "Mini-GmbH-en" in nationalen Recht, die früher erheblich höhere Anforderungen an das gesetzliche Mindeststammkapital aufgestellt haben, dargestellt. Hervorgehoben wird, dass die Zulassung solcher Gesellschaften kein notwendiger Bestandteil der europarechtlichen gesellschaftsrechtlichen Harmonisierung, sondern eine autonome, zusätzliche Reaktion der jeweiligen nationalen Gesetzgeber auf die entsprechende Rechtsprechung des EuGH ist. Außerdem wird hervorgehoben, dass die anderen Staaten der Region, die noch längere Zeit nicht EU-Mitgliedsstaat werden, und in ihren Gesellschaftsrechten häufig hybride Ansätze verwirklichen, sich zukünftig am, nach deutschem Vorbild harmonisierten Gesellschaftsrecht Kroatiens, das am 1. Juli 2013 Mitgliedstaat der EU wurde, messen lassen müssen. Deutsche Leser sei noch darauf hingewiesen, dass in der April-Ausgabe der "Zeitschrift für Wirtschaft und Recht in Osteuropa" (WiRO) ein Beitrag des Verfassers zum selben Thema erschienen ist, der auch eine deutsche Übersetzung der betreffenden Vorschriften des kroatischen Rechts enthält.

PRILOG 1. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Zapisnik o osnivanju
jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s najviše
jednim članom

broj iz upisnika javnog bilježnika

U ..... dana ..... (slovima: .....)

U moj javnobilježnički ured pristupio/la je: .....

.....

.....

te je dao/dala

Izjavu o osnivanju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću.

1. Ja, ... ovom Izjavom osnivam jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću pod tvrtkom .....
.....
skraćena tvrtka: .....
kojem je sjedište u ..... ,
a adresa .....
2. Predmet poslovanja društva je: .....
1. ....
2. ....
3. ....
.....
3. Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: .....
..... kuna).
Osnivač društva preuzima obvezu uplate uloga u cijelosti u novcu prije upisa društva u sudski registar.
4. Uprava ima jednog člana koji društvo zastupa samostalno i neograničeno. Za člana uprave društva imenuje se: .....
5. Društvo se osniva na određeno vrijeme/neodređeno vrijeme.
6. Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvjetisuće kuna), ali ne više od iznosa temeljnog kapitala.

Član uprave izjavljuje:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u svezi s člankom 394. stavak 5. točka 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlorabe stečaja, zlorabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakonika Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva. Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora ovog trgovačkog društva.«

Potpis direktora koji se pohranjuje u sudski registar: _____

Uvjerio sam se da je stranka sposobna i ovlaštena za davanje ove izjave, objasnio sam joj smisao i posljedice njezina davanja te se uvjerio u njezinu pravu i ozbiljnu volju. Potvrđujem, ujedno, da je ovaj javnobilježnički zapisnik pročitao stranci.

Otpis ovog zapisnika izdan je za svakog osnivača, društvo i za trgovački sud.

Javnobilježnička pristojba utvrđena temeljem TB. _ i. ZJP u iznosu od __,00 kn.

Javnobilježnička nagrada utvrđena temeljem članka _ . PPJT u iznosu od __,00 kn + PDV.

Osnivač:

Javni bilježnik:

PRILOG 2. ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Zapisnik o osnivanju
jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s najviše tri člana

broj iz upisnika javnog bilježnika

U ..... dana ..... (slovima: .....)

U moj javnobilježnički ured pristupili su:

1. ....
2. ....
3. ....

te su sklopili

Društveni ugovor jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću koje ima do tri člana

Ovim društvenim ugovorom osniva se jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću pod tvrtkom

1. ....
skraćena tvrtka: .....
kojem je sjedište u .....
a adresa .....
2. Predmet poslovanja društva je: .....
1. ....
2. ....
3. ....
3. Temeljni kapital društva je ..... kuna (slovima: .....
..... kuna).
4. Osnivači društva preuzimaju obvezu uplate uloga kako slijedi:
1. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa
..... kn (slovima: ..... kuna);
2. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa
..... kn (slovima: ..... kuna);
3. .... preuzima jedan poslovni udio nominalnog iznosa
..... kn (slovima: ..... kuna);
Preuzeti uložci uplaćuju se u cijelosti u novcu prije upisa društva u sudski registar.
5. Uprava ima jednog člana koji društvo zastupa samostalno i neograničeno. Za člana uprave društva imenuje se: .....
6. Društvo se osniva na određeno vrijeme/neodređeno vrijeme.
7. Društvo snosi troškove osnivanja najviše do visine od 2.000,00 kuna (slovima: dvijetisuće kuna), ali ne više od iznosa temeljnog kapitala.

Član uprave daje izjavu:

»Izjavljujem da ne postoje okolnosti iz članka 239. stavka 2., a u svezi s člankom 394. stavak 5. točka 6. Zakona o trgovačkim društvima koje bi sprječavale moje imenovanje za direktora trgovačkog društva. Nisam kažnjen za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakonika Republike Hrvatske, a protiv mene nije izrečena nikakva mjera sigurnosti obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetnom poslovanja društva. Izjavljujem da prihvaćam postavljenje za direktora ovog trgovačkog društva.«

Potpis direktora koji se pohranjuje u sudski registar: _____

Uvjero sam se da su stranke sposobne i ovlaštene za sklapanje ovog društvenog ugovora, objasnio sam im smisao i posljedice njegova sklapanja te sam se uvjorio u njihovu pravu i ozbiljnu volju. Potvrđujem, ujedno, da je ovaj javnobilježnički zapisnik pročitan strankama.

Otpравak ovog zapisnika izdan je za svakog osnivača, društvo i za trgovački sud.

Javnobilježnička pristojba utvrđena temeljem TB. _ i. ZJP u iznosu od __,00 kn.

Javnobilježnička nagrada utvrđena temeljem članka __. PPJT u iznosu od __,00 kn + PDV.

Osnivač:

Javni bilježnik: